

PREZYDENT MIASTA PŁOCKA

Płock, dnia 18.04.2018 r.

Do: WOP-I-ZO.0003.2268.2018.AK

**Szanowny Pan
Artur Jaroszewski
Przewodniczący Rady
Miasta Płocka**

W odpowiedzi na interpelację złożoną przez Pana w dniu 10.04.2018 r., dotyczącą wysokiego poziomu zanieczyszczeń płockiego powietrza pyłem PM 10 i PM 2,5 w dniu 6 kwietnia 2018 roku, wyjaśniam co następuje.

W dniu 06.04.2018 r. o godz. 19.09 Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Płocka (MCZK) otrzymało z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie komunikat ogłaszający „Ostrzeżenie stopnia I” o złej jakości powietrza dla pyłu zawieszonego PM 2,5 i PM 10 w powietrzu, na obszarze województwa mazowieckiego, obowiązujące do 07.04.2018 r. Zgodnie z procedurą informowania, wynikającą z Uchwały nr 95/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2017 roku, komunikat rozesłano pocztą elektroniczną według przyjętego rozdzielnika.

O godz. 20.40 dyżurny Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (dyżurny MCZK) poinformował p. Rafała Wilczka – kierownika Referatu Zarządzania Kryzysowego (kierownik WZK-II) o wysokich wartościach stężeń pyłów zawieszonych PM 2,5 i PM 10 w powietrzu, odczytanych ze stacji pomiarowej WIOŚ przy ul. Reja. Wartości na poziomie $300 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla pyłu PM 10 i prawie $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla pyłu PM 2,5 kształtowały stan jakości powietrza jako bardzo zły. W związku z powyższym dyżurny MCZK otrzymał polecenie skontaktowania się z p. Konradem Kozłowskim z Zespołu Współpracy z Mediami i dopilnowania, aby „Ostrzeżenie stopnia I” ukazało się na stronie internetowej UMP oraz zostało rozesłane do lokalnych mediów. Dodatkowo kierownik WZK-II polecił rozesłać krótką wiadomość tekstową za pośrednictwem Płockiego INFO-SMS, w której poinformowano mieszkańców o złej jakości powietrza i zasugerowano, aby przed aktywnością na zewnątrz zapoznawali się ze stanem jakości powietrza na stronie internetowej WIOŚ. Komunikat z Ostrzeżeniem stopnia I ukazał się na stronie UMP ok. godz. 22.00.

W dniu 07.04.2018 r. od godz. 8.00 odczyty stężeń pyłów PM 2,5 i PM 10 w powietrzu diametralnie zmalały kształtując jakość powietrza jako bardzo dobrą.

W dniu 09.04.2018 r., w związku ze zniknięciem odczytów wysokich stężeń pyłów PM 2,5 i PM 10 ze strony internetowej prezentującej wyniki z automatycznej stacji pomiarowej WIOŚ przy ul. Reja z dnia 6 i 7 kwietnia, kierownik WZK-II skontaktował się z naczelnikiem Wydziału Monitoringu Środowiska WIOŚ w Warszawie p. Tomaszem Klechem. Potwierdził on w rozmowie, że dokonał anulowania tych wyników w związku ze

stwierdzeniem „zawieszania się” czujnika pomiarowego na w/w stacji pomiarowej. Restart spowodował, że czujnik od godzin porannych w sobotę zaczął pracować poprawnie i wskazywał stężenia pyłów kwalifikujące jakość powietrza jako bardzo dobrą. Poproszono p. Klechę o pisemne sprostowanie zaistniałej sytuacji i ustalono tryb postępowania dla MCZK, gdyby sytuacja powtórzyła się w przyszłości. Zasugerowano również, aby tego typu ingerencje w wyniki pomiarów, na stronie internetowej WIOŚ, były opatrzone stosownym komentarzem.

W dniu 12.04.2018 r., od p. Adama Ludwikowskiego – Mazowieckiego Inspektora Ochrony Środowiska, otrzymałem informację dotyczącą unieważnienia niektórych wyników pomiarów pyłów zawieszonych PM 2,5 i PM 10 na stacji Płock - Reja w dniach 6-7 kwietnia 2018 roku (pismo w załączeniu).

Odpowiadając na pytanie dotyczące miejskiej stacji do pomiaru jakości powietrza informuję, że jej postawienie planowane jest na koniec III kwartału 2018 r.

Uzupełnieniem stacji miejskiej ma być mobilna stacja do pomiaru benzenu w powietrzu należąca do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, która zgodnie z propozycją Miasta ma być zlokalizowana przy ul. Długiej, na kierunku napływu potencjalnych zanieczyszczeń. WIOŚ w chwili obecnej jest na etapie zlecania wykonania analizy mającej na celu wskazanie konkretnej i optymalnej lokalizacji dla swojej stacji, jak i gminnej (planujemy skorzystać z lokalizacji wskazanej przez eksperta wybranego przez WIOŚ).

Obecnie przygotowana została specyfikacja istotnych warunków zamówienia wraz z opisem przedmiotu zamówienia. Procedura przetargowa zostanie uruchomiona, gdy będzie znana lokalizacja dla stacji.

2 p. 10

PREZYDENT
Miasta Płocka
Andrzej Nowakowski

Otrzymują:

1. Adresat;
2. BRM – do wiadomości;
3. WOP-I-RO – do wiadomości;
4. WZK – aa.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie

00-716 WARSZAWA
ul. Bartycka 110A
tel. 22 651 07 07; 22 651 06 60

fax: 22 651 06 76
e-mail: warszawa@wios.warszawa.pl
<http://www.wios.warszawa.pl>

MO.7011.33.2018.TK

Warszawa, 11 kwietnia 2018 r.

Pan
Andrzej Nowakowski
Prezydenta Miasta Płocka

W związku z wątpliwościami dot. unieważnienia niektórych wyników pomiarów pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 na stacji Płock-Reja w dniach 6-7 kwietnia 2018 r. poniżej przesyłam wyjaśnienia.

Na stronie internetowej WIOŚ w Warszawie oraz na portalu GIOŚ jak i aplikacji *Jakość powietrza w Polsce* prezentowane są wyniki automatycznych pomiarów jakości powietrza przekazywane bezpośrednio ze stacji pomiarowych i nie są one zweryfikowane. Na ww. stronach znajduje się odpowiednie zastrzeżenie. Prezentowanie surowych wyników pomiarów o jakości powietrza może powodować problemy z przedstawianiem danych oraz ich nieprawidłową interpretacją dlatego wyniki pomiarów podlegają cyklicznej weryfikacji i mogą ulegać zmianom. Obowiązują w tej kwestii ujednolicone standardy, które zostały przygotowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w „Materiale metodycznym do weryfikacji danych pomiarowych na potrzeby oceny rocznej i oceny pięcioletniej jakości powietrza” z 2016 roku. Wynika z nich m.in.:

1. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń należy przeglądać i weryfikować:
 - codziennie (lub w każdy dzień roboczy) – weryfikacja wstępna,
 - w cyklu miesięcznym do 15 dnia każdego miesiąca za poprzedni miesiąc kalendarzowy – weryfikacja wstępna,
 - po zakończeniu roku do dnia 31 marca roku następnego- weryfikacja na poziomie wojewódzkim,
 - w późniejszym okresie jeżeli weryfikacja na poziomie krajowym wykaże taką konieczność.
2. W ramach weryfikacji wstępnej zwraca się uwagę m.in. na:
 - przebieg stężeń,
 - zakres zmienności stężeń,
 - minima i maksima dobowe,
 - dobowy cykl stężeń zanieczyszczeń,

- korelacje ze stężeniami innych zanieczyszczeń na tej samej stacji pomiarowej,
- korelacje ze stężeniami zanieczyszczeń na innych stacjach pomiarowych,
- zależność od warunków meteorologicznych.

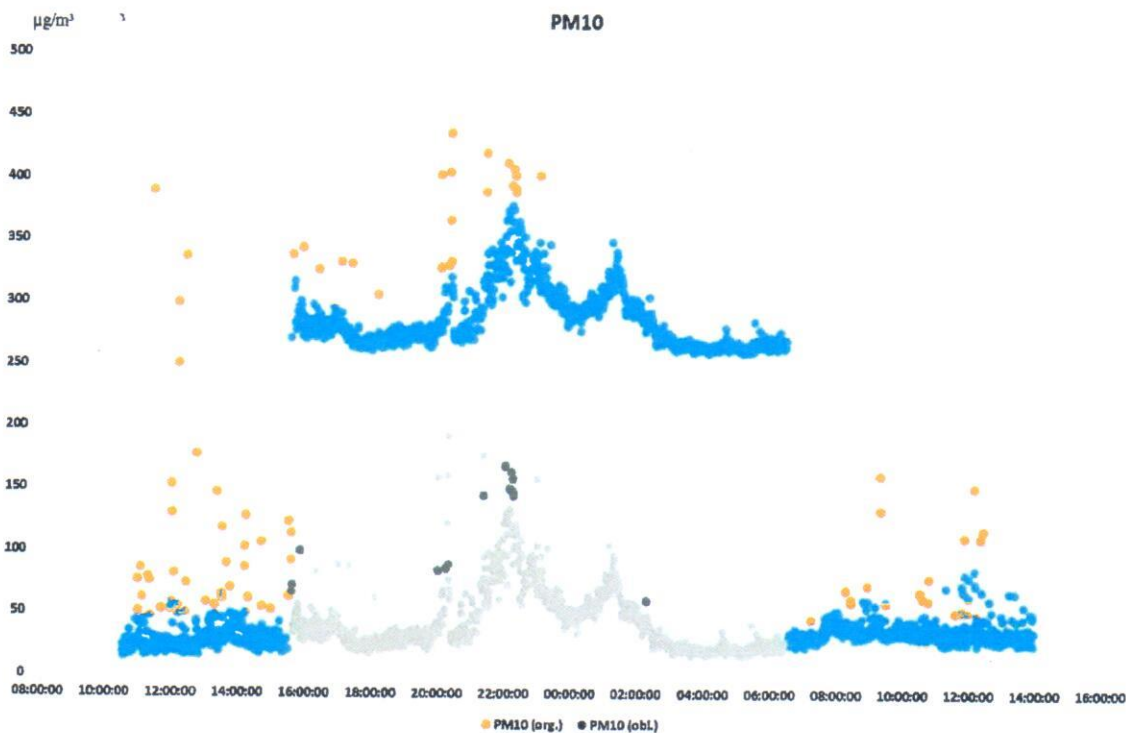
W dniu 6 kwietnia 2018 r. ok. godz. 15 nastąpiła awaria miernika automatycznego pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5. W jej wyniku od godz. 15:00 6 kwietnia 2018 r. do godz. 7:00 7 kwietnia 2018 r. publikowane były zawyżone wyniki pomiarów stężeń pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5.

Najbardziej prawdopodobną przyczyną awarii był automatyczny proces sprawdzania miernika, w którego trakcie mierzony jest tzw. poziom „zera”, czyli sprawdzane są wskazania detektora dla czystego powietrza (bez zanieczyszczeń). Automatycznie został zaktualizowany poziom „zera” na nieprawidłową wartość, zawyżając wyniki o ok. $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Potwierdzają to poniższe wykresy, na których widać 1 – minutowe serie pomiarów pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5. Nie użyto danych 1-godzinnych, aby lepiej zobrazować chwilowe zmienności.

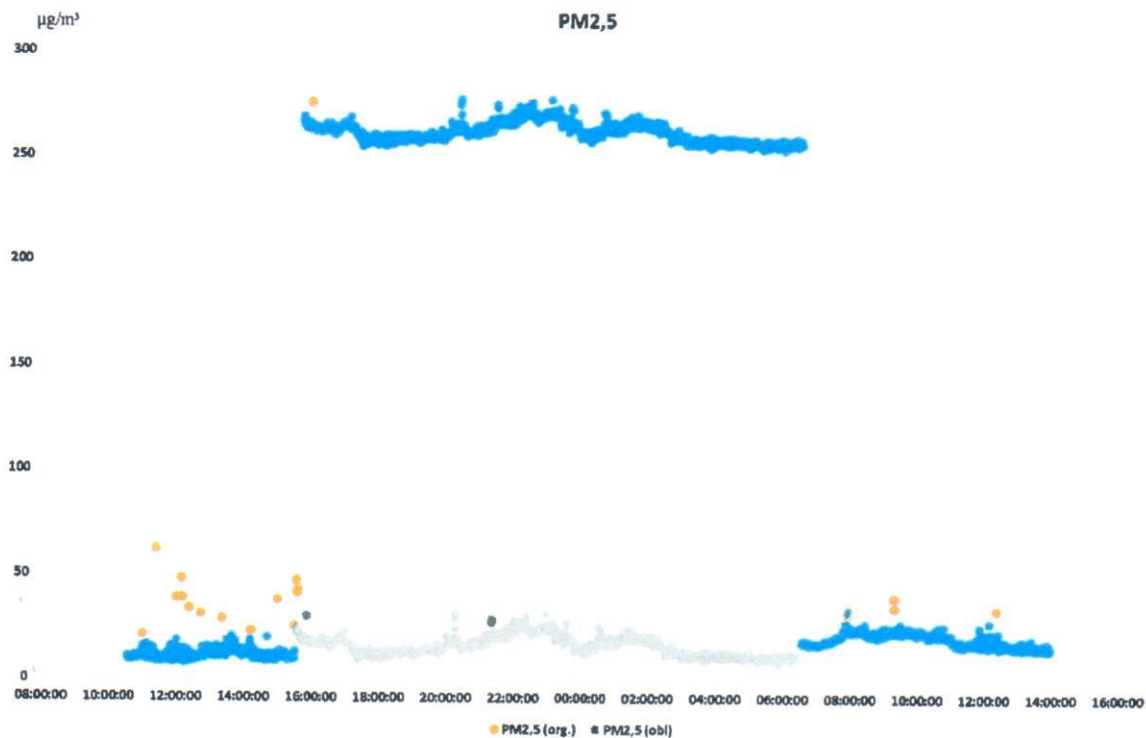
Wykresy prezentujące 1-minutowe stężenia pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 pokazują, że od godziny 15:30 6 kwietnia wyraźnie wzrosły wartości oraz, że od godz. 6:30 7 kwietnia znacząco spadły. Jak wspomniano powyżej ok. godziny 15:30 6 kwietnia (piątek) miernik w cyklu automatycznym wykonał procedurę sprawdzającą zera i w wyniku błędnie zatwierdzonego poziomu „zera” nastąpiło przesunięcie wyników o ok. $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W dniu 7 kwietnia o godz. 6:26 (sobota) pracownik WIOŚ w Warszawie ze względu na podejrzenie nieprawidłowej pracy miernika zdalnie uruchomił ponownie miernik, spowodowało to automatyczne sprawdzenie „zera” w wyniku czego pomiar spadł do rzeczywistych stężeń. Zawyżone wyniki zostały unieważnione. Na wykresie zaznaczono dodatkowo jak kształtowałyby się wynik pomiaru obniżony o ok. $240 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i jak wyraźnie widać odpowiadałby tendencjom sprzed i po awarii.

Stąd zgodnie z krajowymi wytycznymi o których mowa powyżej należy uznać bardzo wysokie wyniki w tym okresie za nieprawidłowe.

Warto nadmienić, że stężenia rzędu $200\text{--}300 \mu\text{g}/\text{m}^3$ zazwyczaj powodują widoczny w postaci gęstej chmury pyłu, a doniesień o takim zjawisku wg wiedzy WIOŚ w Warszawie nie było.

Wykres 1. 1-minutowe stężenia pyłu zawieszonego PM10 ze stacji Płock-Reja w okresie 8:00 6 kwietnia 2018 r. - 15:00 7 kwietnia 2018 r.

Wykres 2. 1-minutowe stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 ze stacji Płock-Reja w okresie 8:00 6 kwietnia 2018 r. - 15:00 7 kwietnia 2018 r.

MAZOWIECKI WOJEWODZKI
INSPEKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

A. Sulewowski
Adam Ludwikowski